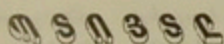

և մարմարները կամաց կամաց սկսան քանդել ու տանիքը մեծապէս փնատուած էր, նոյն իսկ տեղացի քրիստոնէականները իրենց աղքատութիւնը դարձանելու մտքով տաճարին մարմարները հանել տանելու սլորապղծութիւնը գործած են ևւ եղած են մարդեր որ Ս. Այրին մէջ գանձ փնտռելու գիտումով յատակին մարմարները տեղէն հանած ու կտորած են: Ժէ. դարուն տաճարին բոլոր գեղեցկութիւններն այլ ևւ խաթարուած էին, ու մինչև մեր օրերը չէ կատարուած ունէ աչքառու նորոգութիւն մը: Դժբախտութիւն է որ այսօր Ս. Մննն-

դեան եկեղեցին կապտուած է իր աննման զարդերէն, և այցելուն տեսնելով դայն, չկրնար համեմատել կոստանդինեան, Յուստինանոսեան ևւ Բիւզանդական շրջաններու այն գեղակերտ զարդարանքներուն հետ որ պննած էին Բեթղէսէմի եկեղեցին: Յառաջիկայ վերջին յօդուածով մը պիտի գրենք Ս. Մննդեան եկեղեցին ևւ Հայոց Վանքի վերաբերութեամբ հայկական յիշատակները: Յօդուածիս խմբագրութեան համար դարձեալ օգտուած ենք միւս նոյն գիրքէն (ՏԵՍՎԵՐԷ Էջ 80):

ՄԿՐՏԻԶ ԵՊՍ. ԱՂԱԽՆՈՒՆԻ

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾԱԿԱՆ

Ամէն օր եւ կ'երբամ մարգերուն մէջերէն:
Ինն կը բուի քէ իմ կեանքս հովիւս կը քալէ:
Տրտում չեմ, ո՛չ ալ զուարթ. կենդանի եմ սակայն,
Ինչպէս հողն, ինչպէս ջուրն, օդն, երկինքն ու հովերն.
Ինչպէս ծառն՝ որ կ'անի, գեղ քրոջունը քրոջուն:
Կը քալեմ, լուսեան հետ խօսելով անբարբառ.
Ու ձայնիս իր կանչն համբ ինն կուսայ պատասխան,
Մինչ խոկմամբ կը դիտեմ ձեւերն զորս կը շինեն
Ամպերն, զորս կը հաւքէ շունչ մ', եւ զորս կը ցրուէ
Հակառակ մի ուրիշ շունչի քնայքը ըստայ:
Կը խորհիմ քաներուն՝ որք քախսին եւ նըման.
Իրիկուան, գիշերին եւ առտուան նորածագ:
Զի մարդն ի՛նչ կարծէ գինքն, աւա՛ղ, ի՛նչ ալ ընէ,
Լինելով մահացու, օր մ'է լոկ որ կ'անցնի.
Մեր այգն, այն ինչ ծընած, կը յանգի իր ցայգին:
Կը խուսէ մենէ քան մ', ամէն մէկ քայլէնու.
Ու ամէն մէկ քայլըն, իր փորձած նամբուն վրայ,
Կը քանի զմեզ կէտին՝ ում մեր սիրսն է յառած:
Ա՛խ, պատրաստ պէտք է 'լլաք երկրի վրայ տեսնելու
Աստղն այն ոյր չը տեսնենք պիտի ծնելը կըրկին:

ՆՈՏԱՐ

ՓԱՐԱՏԱԾ ՄԵՈՒՇԸ

Հելուեսաիայ «Խօսնակ», ին ժրնեվի

Ոսանն հրակայ, քանձր մէզին սակ անեստ,
 Գառագեղի մէջ շրջապուած փիղի պէս՝
 Զոր չորս կողմէն կըծուահամ ծուխն է պատեր,
 Պառկած, գետինը, կը հեւայ կիսամեռ:
 Կոյր անչքրպէսն, անհունն ի վար կախուած լուռ,
 Անյուսութեան սեւ մըղձաւանջն է սըխուր,
 Որ իր նընձող ծանրոցին սակ աներեր
 Կեանքի ամէն ձեւ, գոյն, շարժում է տրտէր:
 Բայց երբ իրիկունն այդ փառսին վրայ մըռայլ՝
 Վերջալոյսէն կ'արձակէ շող մը շառայլ,
 Կը ցընցի մեռեցն, երկինք յանկարծ կը ժրպտի,
 Ու ֆաղաֆն յոյլ նորէն ելած է ոսքի:
 Աստուածայի՛նդ յոյս, ա՛խ, սըրտին մէջ խաւար
 Երբ հըքքումէդ կայծի նընձող մը լոկ վառ,
 Երազներու մեռոտ ու մուր քըմբիրէն
 Հաւասքն ու Սէրն ի՛նչ ոյժեր դուրս կ'առքերեն:

Լոնտոն, Յունվ. 23 1930

ՆՈՏԱՐ

ԱՆՊԵՆ ԼՐՇՈՒՄԱՆՔԸ

Կապարը կրակ, զոր Յեղին վրէժն էր շանքած
 Ափիլադէմ շրջու մ'հոգւոյն մէջ խիզախ,
 Զաղխելով փոխն աջ՝ պայթեցուց աչքը ձախ.
 Ու մայրին վրայ տապաւոտ գազանն ինկաւ ցած:
 Պիղծ գոհին վրայ ծըռելով ֆաջն այն ասեւն,
 Զըգեց հրազէնն անոր կուրծքին վրայ կործան,
 Ու, — «Ա՛ռ, ֆեզի համար ես լոկ առի գայն»
 Պաղ հառաչանքը տակ քըռաւ իր սըրէն:
 Ամբոխն, որով լայն պողոտան կը վըծմար
 Յէտ միջօրեայ եռուզեռի այդ պահուն,
 Կանգ առաւ յա՛նկարծ տոսկումով մը անհուն,
 Դէպի դիակն ակընկառոյց, ապահար:
 Ու մինչ դիւցազներ սալփարին սիղմին հետ
 Խառնըւած գործ ուղեղին՝ աչքն էր յառեր,
 Ոչ ոք զիտէր քէ հոգւոյն մէջ անվներ
 Ի՛նչ բոց՝ ի՛նչ խինդ կը հրավառէր բերկրաւէս:
 9 Դեկտ. 1929

ՆՈՏԱՐ

(Պէլկրաս-Թրիէտ շոգեկառփն մէջ)